

Musikk i barns perspektiv

Hvordan kan man legge til rette for musikk ut i fra barns perspektiv i barnehagen?

Av Markus Valsø

Kandidatnummer:2

**Bacheloroppgave
BHBAC3910**

Trondheim, april 2022

Bacheloroppgaven er et selvstendig studentarbeid gjennomført ved Dronning Mauds Minne Høgskole for Barnehagelærerutdanning og er godkjent som en del av barnehagelærerutdanningen. Under utarbeidelse av oppgaven har studenten fått veiledning ved DMMH.

DronningMaudsMinne
HØGSKOLE FOR BARNEHAGELÆRERUTDANNING

Innhold

1.0 Innledning.....	3
1.1 Valg av problemstilling	3
2.0 Teori	4
2.1 Hvorfor musikk?.....	4
2.2 Det skapende barnet.....	5
2.3 Barns sangkultur	6
2.4 Identitet og relasjoner	7
2.5 Voksenrollen.....	8
2.6 Medvirkning.....	8
2.7 Instrumentbruk.....	10
3.0 Metode.....	10
3.1 Valg av metode	11
3.2 Utvalg av informanter	11
3.3 Planlegging av datainnsamling	12
3.4 Beskrivelse av gjennomføring og forberedelser	12
3.4.1 Samtale med barna	13
3.4.2 Intervju med ansatt.....	13
3.5 Analyse	14
3.6 Etske retningslinjer	14
3.7 Metodekritikk.....	15
4.0 Drøfting av funn.....	16
4.1 Medvirkning.....	16
4.2 Instrumentbruk.....	18
4.3 Voksenrollen.....	21
4.4 Barns sangkultur	23
5.0 Konklusjon og oppsummering	26
6.0 Referanseliste	28
7.0 Vedlegg	29
7.1 Intervjuguide for barna	29
7.2 Intervjuguide ansatte.....	30
7.3 Samtykkeskjema Barn	31
7.4 Samtykkeskjema Ansatte.....	34

1.0 Innledning

I denne bacheloroppgaven vil jeg foreta meg temaet musikk og hva barns tanker er om musikk i barnehagen. Bakgrunnen for at jeg har valgt dette temaet er fordi musikk er noe jeg selv som barn var opptatt av, og som satte mange spor i min oppvekst. Og jeg har også under disse tre årene på Dronning Maud blitt ekstra interessert og glad i musikk. Jeg har også observert i løpet av mine praksisperioder at det er en stor forskjell på hvordan barna reagerer på musikk, og dette har vekket en interesse i meg, og er noe som jeg har lyst å finne ut mere om.

Musikk er noe som har vært viktig for folk i hundrevis av år, og det er noe som kommer til å være aktuelt i mange hundre år fremover også. Det er også et viktig tema i rammeplanen. I rammeplanen står det at man skal “motivere barna til å uttrykke seg gjennom musikk, dans, drama og annen skapende virksomhet, og gi dem mulighet til å utvikle varierte uttrykksformer” (Kunnskapsdepartementet, 2017, s.52). Som det da står her i rammeplanen så mener de det er viktig at man som voksen i barnehagen skal motivere barna til å uttrykke seg å føle glede både gjennom musikk og dans. Dette er noe jeg selv også er enig i, og noe som bør være fremhevet i alle barnehager.

Dette er da grunnene til at jeg til slutt havnet på dette temaet, der jeg da også har valgt problemstillingen: **Hvordan kan man legge til rette for musikk ut i fra barns perspektiv i barnehagen?**

1.1 Valg av problemstilling

Jeg har underveis i forkant av min skriving og underveis endret problemstilling mange ganger, da jeg har vært litt usikker på hva som passer meg best, og interesserer meg mest. Jeg har også endret problemstilling fra da jeg skrev samtykkeskjema, dette gjør at det står en annen problemstilling på mitt samtykkeskjema, enn det som jeg bruker i denne oppgaven. Jeg endret altså problemstilling etter mine intervju i henhold til de svarene jeg fikk i oppgaven, for at problemstillingen skulle passe til funnene mine.

Her vil jeg da prøve å ta det fra barnets perspektiv og deres tanker rundt musikk i barnehagen, og hva de liker og eventuelt ikke liker. Jeg vil også spørre de ansatte og intervjuet dem om det samme temaet, og hvordan de ser på barna i en musikalsk sammenheng, og hvordan de legger til rette for musikk i barnehagen. Hovedfokuset mitt blir derimot fra barnets synspunkt og deres tanker rundt dette, jeg velger dette for at jeg synes det virket interessant å få høre hvordan barna tenker om temaet musikk. Innholdet i denne bacheloroppgaven vil da for det meste dreie seg om musikk og barns tanker rundt dette, og hvordan barnehagen jobber for å tilrettelegge for at barna skal få mest mulig utnytte av det.

2.0 Teori

I dette kapittelet skal jeg legge frem de teoriene som jeg mener er relevant i forhold til min oppgave, og min problemstilling, og forklare hvorfor denne teorien er relevant til min problemstilling. Jeg skal da i dette kapittelet argumentere for de teoriene jeg har valgt, og også de teoriene jeg har valgt vekk underveis i min forberedelse. Jeg vil deretter redegjøre for den teorien som jeg skal bruke, og som er relevant i oppgaven. Jeg vil starte med å gå litt innpå “hvorfor musikk?”, dette vil jeg gå innpå fordi jeg mener det er viktig å belyse hvorfor musikk er viktig i barnehagen, og hva slags betydning det har for barna. Jeg vil også ta for meg en del der jeg skriver om “det skapende barnet”, noe som er relevant i forhold til problemstillingen min som da handler om “hva er barns tanker rundt musikk i barnehagen”, og nevne litt om barns sangkultur. Et tema som jeg også vil ta for meg i denne delen er “identitet og relasjoner”, og gå inn på hva slags identitet barna skaper seg, og hvilke relasjoner som oppstår underveis i et musikalsk samspill. Jeg vil også gå inn på medvirkning, og hvordan barn kan medvirke i barnehagen, samt voksenrollen og hvordan den kan og bør brukes i barnehagen. Et siste tema som er vesentlig i forhold til min problemstilling er instrumentbruk i barnehagen.

2.1 Hvorfor musikk?

Det er et tema som Angelo (2019, s.117) skriver mye om i sin bok *Barnet og musikken*. Musikk bidrar til både trivsel, glede og fellesskap i barnehagen er noe som Angelo skriver.

“Gjennom å utfolde seg i musikkaktiviteter kan barnet utforske det fiktive ved å gjøre, og være, noe annet enn hva som i virkeligheten er mulig. Dette kan gi opplevelse av mestring uten at en samtidig risikerer i mislykkes” (Angelo, 2019, s.120).

Dette kan da musikk arbeidet i barnehagen være en god arena for. Musikken i barnehagen blir på en måte en liten verden for barna, der de kan uttrykke seg og være kreative sammen med andre. Dette er teori som jeg vil ta med meg videre i drøftingen min for å forklare hvorfor musikk er viktig, og hvordan musikken bidrar til barnas glede av musikk i barnehagen. Angelo mener videre at musikken i barnehagen ikke er regulert av gitte kompetansemål og kriterier for hva som skal gjøres, dette skaper da frie rammer for barnehagelæreren til å skape et godt musikalsk miljø i barnehagen.

“Barnehagen skal la barna møte ulike kunstneriske og kulturelle uttrykk som gjenspeiler et mangfoldig samfunn og ulike tidsepoker. I arbeid med fagområdet skal personalet stimulere barnas nysgjerrighet, utvide deres forståelse og bidra til undring, undersøkelser, utprøvinger og eksperimentering” (Kunnskapsdepartementet, 2017, s.50).

Her forklarer også rammeplanen hvorfor de mener musikk er et viktig tema og en viktig arbeids

måte i barnehagen. De skriver at barna skal få oppleve undring og nysgjerrighet gjennom å jobbe med musikk samt andre kreative fag. Og det skal også gjenspeile og skape et mangfoldig samfunn innad i barnegruppen.

2.2 Det skapende barnet

Det skapende barnet er et kapittel som Sæther (2019, s.94) har skrevet i *Barnet og musikken*. Det er et kapittel som forklarer en del om barnekultur, og barns kultur i barnehagen, som er noe som er tilknyttet min problemstilling i denne bacheloroppgaven. Sæther skriver at det som kommer til uttrykk i barnekulturen er at de fortolker sine inntrykk, og skaper mening ved å leke, og konsentrerer seg om det de er opptatt av mens de gjør det (Sæther, 2019, s.95). Barnekulturen skapes ved at barna er med aktivt i et kulturuttrykk enten det er som mottaker, medspiller eller som utøver. Barnekultur er et begrep inneholder barns egen kultur, altså at de selv lager eller skaper sanger, fortellinger eller for eksempel lek. Denne kulturen er noe jeg vil

snakke med barna om, når jeg skal ha intervju med de, for hvordan liker de musikk, liker de å lage den selv eller at andre spiller for dem? (Sæther, 2019, s.95).

“Barna skal støttes i å være aktive og skape egne kunstneriske og kulturelle uttrykk. Barnehagen skal legge til rette for samhørighet og kreativitet ved å bidra til at barna får være sammen om å oppleve og skape kunstneriske og kulturelle uttrykk”

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s.50).

Dette sier rammeplanen om det skapende barnet og hvordan man skal legge til rette for at barna skal få uttrykke sin kreativitet i barnehagen. Barna skal støttes til å skape egne kunstneriske uttrykk, noe som er viktig for at musikkaktivitetene ikke alltid blir like voksenstyrt, men at barna får bidra enda mere. Dette er noe jeg kommer til å undersøke om blir fulgt ved mine intervjuer av ansatte og barn.

2.3 Barns sangkultur

Sæther (2019, s.99) skriver om barns sangkultur og spontane musikalske uttrykk i kapittelet *Det skapende barnet*. Han skriver i dette kapittelet om blant annet barnekulturens spontane musikkutfoldelse, som Bjørkvold (2005) også nevner, så står den mye nærmere begrepet lek enn den tradisjonelle oppfatningen av hva musikk er (Sæther, 2019, s.100). Dette gjør at når barna skaper sin egen kultur gjennom for eksempel sang, så ser de på det som en slags lek, noe som gjør at de liker det de driver med. Ved barna så oppstår det gjerne spontane musikkuttrykk som da spontansang, som er en måte de uttrykker seg på via musikk og sang.

Sæther skriver om flere former for spontansang som *flytende sang* og *ferdigsanger*. Ferdigsanger er en form der barna tar i bruk sanger som allerede finnes, og som de da bruker fritt. Noe barna også kan gjøre i ferdigsanger, er at de synger på både en indre og en ytre måte, hvor de underveis i sangen kan ta en pause, og ikke produserer noen lyd allikevel. Det vil si at barna fortsatt er med i sangen, men bare på et indre nivå, der de synger sangen inni seg, og ikke faller ut av flyten i sangen (Bjørkvold, 2005 I Sæther, 2019, s.100). Videre skriver Sæther at barna får utvidet sitt sangrepertoar i barnehagen, som de videre kan bruke i leken sammen med andre barn, og dermed skape et samspill via musikk. Og Sæther mener da

at ferdigsangen blir utgangspunkt for både improvisasjon og spontane musikalske uttrykk i leken (Sæther, 2019, s. 102).

Bæverfjord og Torgersen (2019) skriver også om spontansangen. En form for spontansang som de skriver om her er “tullesanger”. De forklarer dette ved at barna skaper sin egen tekst eller innhold i en allerede skapt sang. Det finnes mange eksempler på dette, og dette er tekster som kan virke absurde på oss voksne, men dette er en del av barnas sangkultur som de skaper for seg selv. Videre mener de også at spontansang kan handle om imiterende sang der lager lyd fra leken som de leker, det kan da for eksempel være en båt, tog eller et fly. Det kan ofte oppfattes som støy for voksne, men det er også musikalske uttrykk, og man bør ikke stanse dette, selv om man kan synes at det for det meste bare er støy (Bæverfjord & Torgersen, 2019, s.143-144).

2.4 Identitet og relasjoner

Ruud har skrevet om identitet og relasjoner i et kapittel i sin bok *Musikk og identitet*. Her tar han for seg hvordan barn skaper identitet og relasjoner via musikk i barnehagen. Dette knytter seg til min problemstilling, da han her skriver en del om hvordan barn knytter seg til musikken. I sitt kapittel skriver Ruud om blant annet vuggesanger, rim og regler og hvordan de kan påvirke barna til å bli berørt gjennom bevegelser og kroppskontakt. Noe som da skaper trygghet og skaper tillit hos barnet (Ruud, 2013, s.93).

Han skriver også om at man knytter seg til sanger via at man har minner fra da man var barn om forskjellige sanger som viktige omsorgspersoner sang til man selv som barn. Dette kan da føre til at musikken kan virke sterk og virke som noen symbolske armer rundt oss gjennom å referere til internaliserte “andre”. Dette kommer fra man er barn, og man ser her at

musikk er noe som blir med seg gjennom hele livet, som et minne om noen man er glad i (Ruud, 2013, s.94).

2.5 Voksenrollen

Hanken og Johansen (2021) skriver om læreforutsetninger i sin bok *Musikkundervisningens didaktikk*, der skriver de blant annet om hvilke forutsetninger musikkpedagogen bringer til undervisningen. For å undervise i musikk må man ha en del ferdigheter innenfor musikkfaget generelt, som å spille et instrument, synge eller danse. Ferdighetslæring innebærer noe som er en mer komplisert læringsprosess i forhold til tilegnelse av fakta, begreper og teori. Det forutsetter at man selv er meget aktiv og tilstede selv i undervisningen, og sammen med barna lærer de å spille, og skape en glede ut av musikken de spiller. Så som underviser av musikk, må man selv ha en glede for faget, og skape en entusiasme ut fra det. I rammeplanen står det “Personalet skal gi rom for, støtte og berike barnas bearbeiding av møter med kunst og kultur” (Kunnskapsdepartementet, 2017, s.51). Her skriver de at personalet skal være med å støtte barna, og også berike barnas møte med kunst og kultur, personalet skal da være aktive sammen med barna, og sammen med barna skape gode møter med både kunst og kultur i barnehagen. Videre står det også i rammeplanen at personalet skal “motivere barna til å uttrykke seg gjennom musikk, dans, drama og annen skapende virksomhet, og gi dem mulighet til å utvikle varierte uttrykksformer” (Kunnskapsdepartementet, 2019, s.52). Voksenrollen er en viktig rolle for barna, og kanskje spesielt innenfor de kreative fagene, som da rammeplanen skriver så skal man som personal motivere barna, og få de til å uttrykke seg gjennom både musikk, dans og drama, og da er det viktig at de voksne også byr på seg selv gjennom dette.

2.6 Medvirkning

Kristiansen (2019) skriver en del om medvirkning, der hun forklarer hvordan medvirkning gir nye muligheter i barnehagehverdagen. Hun skriver her om barnehagens lov- og rammeverk

som påpeker at barn skal få mulighet til aktivt delta i både planlegging samt vurdering av barnehagens virksomhet. Aktivitetene som gjøres i løpet av en hverdag i barnehagen skal ha preg av at barna har vært med på å medvirke noe ut ifra det. Det gjelder musikk også som alt annet. Hun skriver videre at det er viktig at barna blir anerkjent i disse situasjonene, både fra voksen og fra andre barn, og det kan bidra videre på barns initiativ slik at barna kan spille en aktiv rolle i et deltakende læringsmiljø (Kristiansen, 2019, s.59-60).

“Barns medvirkning har en stor plass i barnehagen, og det henvises til både barnehagelov, grunnlov og FNs barnekonvensjon om barns rett til å medvirke i egen hverdag. I denne sammenheng betyr det at barnehagen skal legge til rette for, og oppmuntre til, at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet” (Heger, 2018, s.1)

I denne artikkelen skriver Heger om barns medvirkning og at den har en stor plass i barnehagen, barnehagen skal da legge til rette for at barna skal få gi sitt uttrykk på barnehagens virksomhet, og få en innflytelse i hverdagen i barnehagen. Hun henviser videre til både FN, i barnehageloven samt grunnloven i Norge, der det også står om barns medvirkning, og hvor viktig det er i barnehagehverdagen.

I rammeplanen står det også om barns medvirkning, der står det at barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet, og at alle barn skal få mulighet til å ha innflytelse av det som skjer i barnehagen. Det står videre at barnehagen skal legge til rette for medvirkning som passer alderen på barna som er i barnehagen, og hvilke individuelle forutsetninger og behov de har. Alle skal ha mulighet for å være med å delta og medvirke i barnehagen, uansett hvor gammel man er, eller hvilke forutsetninger man har. Videre skriver de at det er viktig at barna ikke overlates et ansvar som de ikke er rustet til, og ikke får for mye press på seg, og ikke blir tilrettelagt for mye ansvar, det er forskjell på å bestemme og å medvirke i hverdagen (Kunnskapsdepartementet, 2017 s.27).

2.7 Instrumentbruk

Kulset (2021) skriver om instrumentbruk, og hvordan det å være musikalsk ikke nødvendigvis ikke handler om å være god i et instrument, men mere om at det å kunne et instrument handler om øving og pugging, det er ikke en pekepinne på om man er musikalsk eller ikke. Og for å øve og bli god på et instrument må man ha fått muligheten til å spille et instrument, og at du har fått god tid til å lært deg det. For mange starter man det første møte med et instrument allerede i barnehagen, og det er en gylden mulighet til å bli kjent med instrumenter, og etterhvert lære seg å spille på det. Dette forutsetter selvfølgelig at barnehagene har instrument tilgjengelig for barna, og at de får bruke dem. Kulset skriver videre at musikalitet må stimuleres for at den skal utvikles, akkurat som språk for barna (Kulset, 2021, s.32-33).

Bæverfjord og Torgersen (2019) har også reflektert over musikk i barnehagen, og da spesielt instrumenter, og hvordan det kan brukes. De beskriver ukulele som et veldig godt og lett instrument og ta med seg i barnehagen, som ikke er alt for komplisert å lære seg. Det handler om øving for å lære seg instrumentene, og dette kan nettopp gjøres i barnehagen. De skriver videre at de aller fleste barnehager har rytmeinstrumenter liggende som barna lett har tilgang til, mens det i andre også kan være gjemt bort av forskjellige grunner, som at de ikke vil at de skal bli ødelagt, eller at de ikke vil at barna skal leke med dem. De mener også at når barna spiller på instrumenter så stimuleres evnene til samspill, og motorikken samt at de lærer seg og lytte til hverandre og turtaking (Bæverfjord & Torgersen, 2019, s.150).

3.0 Metode

I dette kapitlet skal jeg skrive litt om mitt valg av metode, og hvorfor jeg valgte det. En vitenskapelig metode er en fremgangsmåte man har for å få svar på ulike typer forskningsspørsmål. Målet er da å få fram informasjon og kunnskap om hvordan informasjonen kan analyseres (Bergsland & Jæger, 2014, s.66). Jeg har i denne bacheloroppgaven valgt å gå for en kvalitativ forskningsmetode, da jeg velger barnesamtaler/intervju. Jeg skal i tillegg også ha intervju med ansatte i barnehagen. Jeg vil i dette metodekapitlet redegjøre for mitt valg av metode, jeg vil deretter skrive om mine valg av informanter, samt en beskrivelse av intervjuet senere i kapitlet.

3.1 Valg av metode

Jeg har da valgt barnesamtaler/intervju som mine metoder i denne bacheloroppgaven. Jeg valgte dette for at jeg ville få inn barna sine perspektiv i min oppgaven, da jeg mener det er viktig at de også får sagt noe, og det er interessant å høre hva de mener om forskjellige saker, og spesielt da musikk i barnehagen for min del. Når man skal gjennomføre et intervju med noen, og spesielt barn er det viktig at man skaper et godt forhold til informanten (Eide & Winger, 2011, s.59). Jeg har derfor vært å besøkt barnehagen noen ganger før jeg startet med selve intervjuene og samtalene. Jeg mener da at det var lettere for barna å snakke med meg, og snakke fritt om temaet. Om jeg hadde kommet inn som helt ny og de ikke hadde visst hvem jeg var hadde det nok vært vanskeligere for de om det hadde vært en ukjent person som hadde stilt de spørsmål. Grunnen til at jeg har valgt å se ting fra barns perspektiv er at jeg ser på det som særdeles viktig at man har kunnskap fra barns ståsteder, og at man må generelt se ting mer fra barns perspektiv. Barn er meningsbærende og er meningsskapende aktører rundt oss, de har alltid en mening å si. Barn kan komme med viktige synspunkter som vi voksne kanskje ikke tenker på, spesielt i deres egen hverdags- og læringsituasjon (Eide & Winger, 2011, s.17). Det som Eide & Winger skriver her mener jeg er relevant i forhold til det jeg tenkte da jeg valgte barnesamtaler som min metode, barn har et annerledes synspunkt enn voksne, og det gjør at man selv kan få litt andre perspektiver.

3.2 Utvalg av informanter

Da jeg skulle velge informanter måtte jeg først tenke på hvilken barnehage jeg ville høre med. Den barnehagen jeg valgte er en barnehage jeg kjente godt fra før, og der jeg også kjente barna en god del fra før. Det tenkte jeg var lurt, da barna allerede var trygge på meg, og kjente meg igjen fra tidligere.

Jeg valgte også denne barnehagen da jeg vet at de bruker en del musikk i sin hverdag i barnehagen, og da kan jeg få mye god informasjon fra både barn og voksne. Da jeg valgte barna som jeg skulle snakke med, så var jeg der en gang først for å observere å snakke litt med de om musikk, deretter valgte jeg da de som var mest interessert av musikk, og som snakket mest med meg om musikk. Dette var da noen av de eldste barna i barnehagen, og noen av de kjente jeg også godt fra tidligere. Da jeg skulle velge en av de ansatte til å intervju, tenkte jeg at det var viktig og snakke med noen som har kunnskap om valgene

barnehagen tar. Dermed valgte jeg en av barnehagelærerne på avdelingen. da hun har en del kunnskap om de valgene som barnehagen og hun selv tar i forhold til musikk. Jeg tenkte at det var mest hensiktsfullt å velge henne, da hun har mye kunnskap om temaet og er veldig opptatt av barna og deres velvære.

3.3 Planlegging av datainnsamling

I forkant av min innhenting av datamaterialet så har jeg laget en intervjuguide til både barna og de ansatte. Der varierte selvfølgelig spørsmålene en del fra hvem jeg intervjuet av de. Jeg har da valgt å gjennomføre en semistrukturert intervjuguide i begge tilfellene. Denne varianten av et intervju kan beskrives som en samtale mellom forsker og informanten, der forskeren styrer samtalen gjennom valgte tema. Forskeren har på forhånd da laget en intervjuguide, der forskeren har gitte temaer som de vil stille spørsmål ut ifra. Intervjuguiden lages ut fra problemstillingen til forskeren, og temaene den belyser (Bergsland & Jæger, 2014, s.71). Jeg kjenner meg igjen i det Bergsland og Jæger skriver her, har i løpet av mine forberedelser tenkt mye gjennom hvilke spørsmål og tema jeg ville ta for meg i intervjuet. Har fått god veiledning på min intervjuguide gjennom prosessen, og sammen med mine veiledere vurdert hvilke spørsmål jeg skal ha med, og hvilke jeg skal fjerne.

3.4 Beskrivelse av gjennomføring og forberedelser

I forkant av disse samtalene med barna, var det en god del planlegging som måtte til først, jeg skrev intervjuguide til både de ansatte og barna. Dette for å finne ut hva slags spørsmål jeg skal stille, og fikk underveis god veiledning fra mine veiledere som gjorde intervjuguiden ryddig og oversiktlig for meg selv. Jeg tenkte at det var lurt å dra innom litt tidligere for å besøke de engang før jeg startet intervjuene, for at de skulle være ekstra trygge på meg. Det viste seg å være et bra valg, da barna var litt usikre på meg først, men etterhvert som de husket meg bedre, så ble de fort like trygge på meg som de har vært tidligere

Da jeg skulle velge barn som skulle være med på intervjuet så valgte jeg å dele de opp i to grupper der de var to og to.

3.4.1 Samtale med barna

Det var da i alt fire barn som deltok i mine samtaler ut av til sammen ni barn på hele avdelingen. Jeg vurderte dette som den beste måten å gjennomføre intervjuene på, siden det kan bli mye tull, og svar som blir like da de ofte kan svare det samme som alle andre om de er i store grupper. Av de ungene som hadde samtykke til deltakelse var det tre av fire som var tilstede den dagen jeg var der, så da måtte jeg ta en litt spontan endring i planene mine. Jeg valgte da å ha to stykker til intervju med meg til enhver tid, jeg startet med to, også ble en av de som var der sendt ut av rommet og en ny kom inn. Så fikk jeg inn en ny gutt som hadde mye på hjertet og var interessert i å snakke med meg. Denne overgangen gikk ganske etter planen, og fikk gjennomført gode intervju med alle barna, og fikk interessant og nyttig info som jeg tar med meg videre i skrivingen.

3.4.2 Intervju med ansatt

Da jeg skulle ha intervju med en ansatt møtte jeg også på litt problemer, siden de den dagen jeg var der var litt få ansatte. Så måtte da også improvisere en del på hvordan jeg skulle få gjennomført intervjuet, vi fant til slutt ut av den beste måten å gjøre det på var å ta spørsmålene ute, så skulle hun svare på mine spørsmål, samtidig som hun holdt et øye med barna. Jeg var i forkant litt skeptisk til dette, da det kunne ha kommet en del forstyrrelser rundt dette, men intervjuet ble gjennomført uten store forstyrrelser, og jeg fikk gode og utfylte svar fra intervjuobjektet. Så alt i alt så fikk jeg gjennomført intervjuene på en forholdsvis grei måte, og fikk den informasjonen jeg var ute etter i dette prosjektet. Lærte også mye av dette med å tenke løsninger når man møter på problemer. Og det er noe man kan ta med seg videre i jobbsammenheng, og generelt fremover.

Min egen rolle under intervjuene var å være klar på spørsmålene jeg stilte, og være en god lytter til svarene jeg fikk, og skrive ned svarene samtidig. Jeg hadde ikke med meg noen skribenter, da jeg tenker at det å skrive selv er den beste måten å få med seg all den infoen man vil ha med. Om man har med seg noen som skriver kan de fort skrive ned ting som man ikke synes er viktig i den sammenheng. Så jeg tok da og skrev ned den infoen jeg selv syntes var absolutt viktigst å få med. Min rolle under samtaler med barna var å prøve å lage en spenning rundt det å bli med på samtaler, og gjøre det interessant for de å svare på

spørsmålene mine, det var også viktig at det ikke var for mange spørsmål for de, da de kunne ha fort blitt lei, og ville heller gjort andre ting. Jeg har også satt opp intervjuet til å være åpne spørsmål, og spørsmål som er halvstrukturert, og som Eide & Winger også skriver så menes de spørsmålene i intervjuguiden som en måte å nå temaet på, og at det verken er en fri konversasjon eller et nøye strukturert spørreskjema (Kvale 1992) i (Eide & Winger, 2011, s.63).

3.5 Analyse

Når man har gjennomført et intervju eller andre metoder i forbindelse med et forskningsprosjekt er det viktig at man analyserer det datamaterialet man har fått. Dette gjør man for å redusere materialet man har, og finner den informasjonen man finner mest nyttig. En analyse er en kontinuerlig måte å tenke å jobbe på under hele forløpet. I en analyse presenteres nye perspektiver på saker, og drøftes i lys av tidligere teoretiske perspektiver som man har (Bergsland & Jæger, 2014, s.80). I løpet av intervjuene og samtalene noterte jeg det som ble sagt, i tillegg til at jeg prøvde å være en god lytter, og svare intervjuobjektene mine underveis. Dette var noe som jeg syntes var litt krevende til tider, men et valg jeg tok da jeg mener at man får notert ned det man vil ha når man noterer selv, det er noe som kan bli vanskeligere om man får andre til å notere for seg. Da jeg skulle analysere all den informasjonen jeg har fått fra samtalene og intervjuene, så leste jeg gjennom de svarene jeg hadde fått fra både ansatte og barna. Ut i fra dette kom jeg fram til noen tema om materialet jeg valgte å fokusere videre på.

Etter jeg har redusert materialet var det neste steget og prøve å sammenligne svarene fra ansatte og barn, dette for å finne ut litt om hva barna mener i forhold til de ansatte, noe som visste seg og være litt forskjellig. Jeg ble i denne prosessen godt kjent med materialet mitt, og visste hva jeg kunne bruke i min oppgave. Dette ble viktig for videre skriving senere.

3.6 Etiske retningslinjer

Når man innhenter informasjon og materiale fra folk når man driver med forskning er det viktig at man følger alt av etiske retningslinjer når man holder på. Det er viktig at man

behandler personopplysninger riktig, og at man ikke krenker de man intervjuer eller henter informasjon fra (Bærgsland & Jæger, 2014, s.82). Dette har jeg tatt i betraktning når jeg har innhentet informasjon hos barnehagen. Jeg har i forkant spurt en forespørsel om det var greit for barnehagen at jeg kom innom, og kunne gjennomføre noen intervju eller samtaler. Det var selvfølgelig valgfritt om man ville gå fra intervjuet, men jeg så på den ene gutten i løpet av samtalen at han var litt lei og utålmodig, så jeg spurte han om han ville gå å finne på noe annet, og det ville han. Barnehagen aksepterte dette, og fortalte meg at kunne få komme innom. Det neste steget var da å planlegge hvilke dager det eventuelt passet, også skrev jeg videre to samtykkeskjema til de foresatte for barna, og et for ansatte. . I tillegg er man pliktig til å lage et samtykkeskjema som må godkjennes av veiledere og sendes ut til de ansatte som skal intervjues, og de foresatte til barna som skal intervjues. Dette viser da at de samtykker på å være med i min bacheloroppgave, og blir med på intervju/samtale med meg. Man er forpliktet til at alt skal anonymiseres ifølge NSDs regler, og alt skal også godkjennes fra alle parter (Eide & Winger, 2011, s.64).

I dette samtykkeskjema skrev jeg litt utfyllende om hva min bachelor handlet om, og litt om hva slags spørsmål som kom til å bli spurt i intervjuene, i tillegg skrev jeg litt om hva det innebar og være med i bacheloren. Dette skjemaet ligger ved vedlegg nummer 3 og 4.

3.7 Metodekritikk

“Ingen metode er feilfri, og det er viktig å være kritisk å reflektere over egen metode og egne innsamlingsstrategier (Bærgsland & Jæger, 2014, s.79). Som Bærgsland & Jæger skriver så er det viktig å være kritisk til sin egen metode, og skjønne at ingen metoder er feilfri, så det kan komme feil iløpet av innsamlingen av info. Noe som gjør at min metode kan ha en svekket reliabilitet er at jeg ikke har søkt om NSD, og da ikke brukt NSD. Som da vil si at jeg ikke har tatt i bruk lydopptaker underveis i intervjuene. Dette svekker da reliabiliteten av metoden en del. Som Kvale og Brinkmann skriver så kan validitet i kvalitative studier knyttes til troverdighet og overførbarhet. Troverdighet handler blant annet om hvorvidt en metode er egnet til å undersøke det den skal undersøke (Kvale & Brinkmann, 2015, s.276).

4.0 Drøfting av funn

“Hvordan kan man legge til rette for musikk ut i fra barns perspektiv i barnehagen?”

I denne delen av oppgaven vil jeg drøfte og undersøke mine funn som jeg har fått fra mine informanter. Jeg vil drøfte dette opp mot den teorien jeg fant relevant i kapittel 2, og se opp hvilke likheter de har med hverandre. Jeg kommer da til å dele dette kapittelet opp i forskjellige tema, også sammenligne svarene jeg fikk i disse delene, deretter vil jeg også da drøfte de opp mot teorien jeg har funnet. Jeg kommer først til å sette opp funnene mine innenfor det bestemte temaet, og videre drøfte de funnene opp mot teorien og mine egne tanker rundt funnene jeg har funnet her.

Jeg referer underveis til informant A (som ansatt) og informant B (som barn), der jeg nummerer barna fra 1-3 for å skille de fra hverandre. De tre hovedtemaene jeg tar for meg i denne drøftingsdelen er instrumentbruk, voksenrollen og medvirkning. Disse temaene er noe som ble nevnt utfyllende i samtalene med både barn og ansatt, og som da man kan reflektere opp mot teori jeg har med samt sammenligne de med hverandre.

4.1 Medvirkning

For å legge til rette for musikk i barnehagen så er man avhengig av at barna selv har lyst til å være med på det opplegget man har lagt til rette for. Det er noe som bør vurderes ut ifra hvor opptatt barna selv er av musikk, og hva slags musikk de er opptatt av. Jeg stilte den ansatte et spørsmål om hva de gjør for at barn skal delta i samlingsstunder med musikk.

“Vi vurderer hver enkelt, og noen må presses, noen syns blir ekkelt, og må prøve å ikke presse for mye, og ikke tvinge de for mye. Men prøve å lure det inn på en smart måte. Det skal være lystbetont og ikke pålagt.”

Informant A

Hun sier da her at de vurderer det ut i fra hvilken situasjon det er, og hvilke barn som ikke vil være med, det kan være forskjellig fra barn til barn, da noen barn ofte ikke deltar bare for å prøve å bryte grenser, mens andre barn faktisk ikke har lyst til å delta i samlinger som dette. Hun er også her opptatt av at samlingen skal være lystbetont, altså at det skal være frivillig og ikke noe som barna må være med på, da det da kan bli bråk og samtidig dårlig stemning innad i barnegruppen om noen blir tvunget til å være med.

Dette kan linkes opp mot det Kristiansen (2019,) skriver om at det er viktig at barna blir anerkjent i situasjonene rundt medvirkning, og at dette kan bidra til at barna tar mer initiativ senere, og bidrar med en aktiv rolle i et deltakende læringsmiljø. Som informanten min her sier vil de ikke tvinge noen barn med. Når de ser at et barn virkelig ikke har lyst så velger de bevisst og ikke ha med barnet. Dette viser til at de lar barnet få anerkjennelse og får være med å medvirke litt i situasjonen de er i, de lar da barnet/barna få bestemme selv hva de vil gjøre i stedet for musikkamling eller generelt samling (Kristiansen, 2019, s.59-60).

At barna blir tvunget til å være med på musikk samlinger kan medføre noen uheldige konsekvenser. For eksempel.... Hvis barnet blir med gradvis på samlingene kan de venne seg til det og oppleve trygghet. Samtidig tenker jeg det er viktig at barna ikke tar nytte av dette, og ikke later som de ikke vil på samling, bare for å gjøre noe annet som de synes er morsommere å holde på med, her må man se ann situasjonen.

I samtalen med barna, så var to av barna inne med meg da jeg stiller spørsmålet “Kan du fortelle meg hva du gjør når du hører på musikk?”

“Bruker å være litt sjenert når jeg møter nye folk, er litt redd og blir litt skummelt da i samlingene.”

Informant

B1

Her ser man et eksempel på et barn som kan være litt usikker i samlingsstunder, og spesielt om det er nye folk der. I denne barnehagen er det en del vikarer som går litt inn og ut av barnehagen som kan være litt krevende for barna til tider, dette kan være et eksempel på et barn som kan føle seg usikker til samlingsstunder, og som man da må legge til rette for i barnehagen. Dette kan knyttes opp mot noe av det rammeplanen sier om medvirkning. Der står det at barnehagen skal legge til rette for medvirkning som passer alderen til barna, og hvilke forutsetninger og behov de har. Dette barnet sier at det at det kan ha vanskeligheter med å møte nye folk, og kan bli litt redd og engstelig i slike møter. Så det er da viktig at de ansatte møter barnet, og dens forutsetninger og behov, som da i dette tilfellet er at barnet kan være usikker og sjenert ved møte med nye folk, eller generelt i samlinger. Jeg føler at barnehagen lykkes med det og barna føler seg sett og hørt av de voksne i barnehagen. Noe som jeg har observert i praksis mens jeg hadde praksis der. Det betyr at dette er en barnehage som er opptatt av Dette er viktig i forhold til at barna selv skal ta initiativ til å medvirke i for eksempel samlingsstunder for å enklere tilrettelegge for at aktiviteter blir skapt i barns perspektiv (Kunnskapsdepartementet, 2017, s.27).

4.2 Instrumentbruk

Instrument er noe som brukes ofte når det gjelder musikk, instrument blir man ofte kjent med allerede fra barnehagealder og er noe som de fleste barnehager også benytter seg av. Jeg har da stilt spørsmål til den ansatte angående instrumentbruk i deres barnehage, spørsmålet jeg stilte var “ På hvilken måte blir instrumenter brukt i deres hverdag i barnehagen?”.

Vi må ta det fram, og det må være strukturert, om ikke blir det bare skrammel. Mange er sensitiv i forhold til lyd, og prøver å stenge ut musikk med egen lyd. Dermed kan instrument være litt krevende

Informant A

Hun sier her at de i barnehagen ikke bruker instrumenter så ofte, da de mener at dette kan føre til mer støy enn det de vil ha. De har ikke instrumentene liggende frem, da de mener at måten de bruker instrumentene på bør være strukturert for å unngå støy og eventuell annen lyd. Hun beskriver instrument som noe krevende. Det er mange måter man kan bruke instrument på i barnehagen, og barnehager gjør også dette forskjellig mellom seg. Det er ingen fasit på hva som er riktig og galt i disse situasjonene, men man kan knytte dette opp mot hva Bæverfjord og Torgersen skriver om instrument. De skriver at i noen barnehager ligger instrumenter og da spesielt rytmeinstrument lett tilgjengelig for barna, som de til enhver tid kan bruke, mens det i andre barnehager er gjemt bort av forskjellige grunner, som da for eksempel støy og skrammel som det beskrives av informanten her.

Bæverfjord og Torgersen skriver at instrument er en viktig ressurs, og noe som er viktig for barna underveis i deres barnehagehverdag. Når barn spiller på instrumenter så stimuleres evnene til samspill, motorikk og de lærer seg å lytte til hverandre og turtaking. Som vist i eksemplene finnes det både fordele og ulemper med instrumentbruk. Dette er noe som varierer fra barnehage til barnehage, og om man har erfart at det å sette ut instrumenter fritt og tilgjengelig for barna overhodet ikke fungerer, så må man selvfølgelig finne ut andre metoder og måter å gjøre det på (Bæverfjord & Torgersen, 2019, s.150).

To av barna var inne med meg på samtale, der jeg stilte spørsmålet “Kan dere si noe om hvilke instrumenter dere bruker i barnehagen?”.

Vi bruker nesten ikke det, men jeg lærte meg et nytt instrument (blåser i flasken sin). Vi bruker maracas da, når vi rister sier det “tstststs” også synger vi “Aniko, Aniko”. Jeg liker også gitar, vi har mange instrumenter i en kasse, men den er nesten aldri fremme.

Informant B2

Her snakker det ene barnet jeg hadde samtale med om hvordan de nesten ikke bruker instrumenter i barnehagen, han snakker videre om instrumenter i en kasse som han vet de har i barnehagen, men som de nesten aldri tar frem. Dette viser at barna har et behov og et ønske om å bruke instrument i barnehagen, og at de liker å spille på dem. Her kan man ta inn det Kulset (2021) skriver om instrumentbruk i barnehagen. Han mener at et instrument er noe man må øve seg på å bli god i, og pugging og øving er noe man må gjøre for å bli god til å spille et instrument. Dette starter for mange i barnehagen, og er noe som informant B2 har et behov for å teste ut mer i barnehagen. Kulset skriver videre om musikalitet, og at den må stimuleres for at den skal utvikles, dette viser likheter til for eksempel barn og språk som må stimuleres for at det skal utvikles. Hvis barna ikke har instrumenter og generelt musikk tilgjengelig, så stimuleres ikke musikaliteten til barnet, og det blir da vanskeligere for den å utvikle seg videre. Dette mener jeg er noe som barnehager bør tenke over om de har satt bort instrumentene for barna, og de heller ikke blir ofte brukt i barnehagehverdagen, man må tenke på både fordeler og ulemper i forhold til dette med instrumentbruk (Kulset, 2021, s. 32-33).

“Barna skal støttes i å være aktive og skape egne kunstneriske og kulturelle uttrykk. Barnehagen skal legge til rette for samhørighet og kreativitet ved å bidra til at barna får være sammen om å oppleve og skape kunstneriske og kulturelle uttrykk (Kunnskapsdepartementet, 2017, s.50).

Dette sier rammeplanen i forhold til kunstneriske og kulturelle uttrykk og hvordan barn skal bli støttet til å være aktive og skape egne uttrykk innen dette. Det skal legges til rette for samhørighet og kreativitet, og en måte og utfylle disse kravene er nettopp bruk av instrumenter i barnehagen. De oppfordres til at barn skal skape egne kunstneriske uttrykk, og en måte dette gjøres på kan være instrumentbruk, og kreativ utfoldelse. Instrument er noe som barna kan erfare mye fra, både samspill kreativitet og et samhold med de andre barna, der de skaper noe sammen. Det at barn skaper egne uttrykk kan knyttes opp mot det Sæther skriver om barnekultur.

Sæther (2019) skriver om det skapende barnet og barnekultur, og hvordan barn skaper sin egen kultur og samspill ved for eksempel bruk av instrumenter eller sang. “Vi bruker

nesten ikke det, men jeg lærte meg et nytt instrument” sier barnet når jeg spør om hva slags instrument de bruker i barnehagen. Han henviser seg så til flasken han har i hånden og blåser i den slik at den lager en lyd. Dette viser en kreativitet hos barnet som viser til at han kan lage sine egne instrumenter, når de ikke bruker instrumenter så ofte i barnehagen. Så hvordan kan barna få utløp for sitt behov for musikalitet uten instrumenter lett tilgjengelig?

Sæther forklarer begrepet barnekultur som noe som barna skaper selv ved for eksempel sanger, lek eller fortellinger. Dette kan da sammenlignes med det barnet gjør under samtalen her, ved at han tar en flaske og skaper et instrument ut fra den. Han skaper da et samspill med det andre barnet som er inne på samtalen, og sammen spiller de på flasken sin. Sæther(2019) skriver at, det som kommer til uttrykk i barnekulturen er at barna fortolker sine inntrykk, og skaper mening ved å leke, noe som barna gjør her. Vi snakker om instrumenter, de fortolker et inntrykk av det vi snakker om, og skaper en lek ut av instrumenter ved at de blåser i flaskene sine. Dette viser hvor utrolig kreativ og givende det skapende barnet er, og hvor lett et instrument kan lages og brukes i barnehagesammenheng (Sæther, 2019, s.94-95).

4.3 Voksenrollen

Voksenrolle er en viktig del av barnehagen og for hvordan den fungerer. Men på hvilken måte er voksenrolle en viktig del av musikk i barnehagen og hvordan bør man opptre som voksne i for eksempel en musikalsk samlingsstund? I mitt intervju med ansatte i barnehagen stilte jeg spørsmålet “Har dere voksne som er ekstra glad i musikk, og som legger til rette for en del musikkamlinger med barna?”. Informanten svarte følgende:

“Vi har alle voksne som synger, og alle liker det tror jeg, noen få spiller instrument men ikke alle. Ingen har store preferanser nei, og er kanskje litt passiv i forhold til instrumentbruk. Og vi ønsker flere folk med musikk som hovedinteresse i barnehagen”.

Informant A

Her sier informant A litt om hvordan de voksne i deres barnehage er. Hun mener at alle de voksne liker å synge, men innrømmer at de er litt passive på instrumentbruk blant de voksne, noe de har lyst til å øke kompetansen på ved å få flere folk som er interessert i musikk i barnehagen. Musikk er en del av barnehagehverdagen der man er meget avhengig av at de voksne er aktive og interessert med det de holder på, for å øke fokuset og interessen også hos barna. Hanken og Johansen (2021) skriver en del om musikkundervisningen i sin bok, som kan knyttes opp voksenrollen i barnehagen angående musikk. De skriver blant annet at man bør ha en del erfaringer og kompetanse med musikk når man skal undervise i musikk. Nå er det ikke musikkundervisning i barnehagen, men jeg tenker at noen av personalet bør ha en slags interesse eller glede av musikken. De skriver videre at det er viktig at man selv er aktiv og i samspill med barna under dette, og viser glede og skaper en entusiasme rundt faget, noe som er vesentlig for at barna skal få en god opplevelse rundt dette (Hanken & Johansen, 2021, s.55-56).

Jeg spurte også barna under samtalen jeg hadde med dem, om dette temaet. Der stilte jeg spørsmålet "Hva gjør de voksne når dere hører på musikk?". To av barna var innom under denne samtalen, der de svarte følgende:

"L (en av de voksne) bruke å danse og synge sammen med oss, og tuller rundt når vi hører på musikken, de andre voksne gjør ikke så mye"

Informant B1

Her beskriver da det ene barnet en voksen, som er aktiv, tilgjengelig og engasjert sammen med barna, og beskriver de andre som at de ikke gjør så mye, og kanskje trekker seg litt unna. Dette tenker jeg er noe som mange voksne i barnehagen må jobbe ekstra med, det å bli enda mer tilgjengelig og aktiv sammen med barna. Det står i rammeplanen (Kunnskapsdepartementet, 2017, s.52) at personalet skal være motiverende, og motivere barna til å uttrykke seg gjennom både musikk, dans og drama. Og hjelpe dem med å utvikle varierte uttrykksformer. Noe som er viktig for at barna skal føle seg sett og satt pris på av de voksne, dette hjelper også på å skape en trygghet for barna, og ser på de voksne som en av dem, og ikke bare som en voksen som aldri engasjerer seg i noe. For hvordan skal barna bli

engasjert i temaer og aktiviteter om de voksne ikke engasjerer seg eller tar del i det? Det er ofte enkelt for de voksne å gjemme seg bort, og la barna få drive med aktiviteter på egenhånd, men hva slags signal sender da dette til barna? Det som barnet sier i samtalen vi hadde, viser til at de er opptatt av hvilke voksne som er med på å danse og tulle, og at de legger merke til de voksne som ikke er aktive og holder seg i bakgrunnen. Så man bør tenke over og vurdere med seg selv hva slags voksen man bør være for barna, og hva barna setter pris på, som det da vises her så er en aktiv voksen som er med på leken, noe barna vil ha.

4.4 Barns sangkultur

Barns sangkultur er noe som er viktig for barna, og som skaper et godt samhold og samspill mellom barna. Det er en kultur som barna skaper sammen, og som ofte blir skapt ut av barnas spontane musikkutfoldelse (Bjørkvold, 2005 I Sæther, 2019, s.100). Jeg stilte i forbindelse av dette temaet et spørsmål til den ansatte i intervjuet, spørsmålet var følgende “På hvilken måte har barna et ønske for musikk i barnehagen?”

“De ser objekt å kommer på at de vil synge, bøker eller figurer. De liker temasanger, årstidsanger og brannssanger for eksempel. De er også veldig glad i rim og regler. De kommer med mange ønsker. Kommer en del engelske sanger fra spill og filmer som de har sett”.

Informant A

Her forklarer informanten hvordan barna har et ønske for musikk, og hva slags musikk de liker, hun forklarer her om at de spontant begynner å synge om de ser et objekt, en bok eller en bestemt figur som de kan knytte opp mot en sang de kan. Hun forteller også om hva slags type sanger de liker, og nevner da temasanger, årstidssanger samt brannssanger som sanger som de liker ekstra godt. Hun beskriver også barna som interessert og glade i rim og regler, noe som kan linkes til det Ruud (2013, s.93-94) skriver om identitet og relasjoner. Han skriver der om hvordan vuggesanger, rim og regler kan påvirke barna til å bli berørt gjennom bevegelser og kroppskontakt. Og dette kan være grunnen til at noen liker rim og regler ekstra

godt. Han skriver videre om hvordan man kan knytte seg til sanger ved at man har minner fra sanger man har hørt da man var liten, og knytter seg spesielt til sanger som omsorgspersoner har sunget til dem. Dette er nok noe av grunnen til at barna er glad i rim og regler, da de kjenner seg igjen i dem, og mimrer tilbake til at noen har sunget akkurat den sangen til dem. Det handler om at de føler en trygghetsfølelse via disse sangene, og at musikken kan virke sterk og føles som noen symbolske armer rundt oss når vi hører en spesiell sang eller regle. Og noe man vil i musikkstunder er at barna skal føle seg trygge, og føle på at musikken skaper følelser til dem. For hvorfor skal man egentlig bruke musikk i barnehagen, og hvorfor er det viktig?

“Gjennom å utfolde seg i musikkaktiviteter kan barnet utforske det fiktive ved å gjøre, og være, noe annet enn hva som i virkeligheten er mulig. Dette kan gi opplevelse av mestring uten at en samtidig risikerer i mislykkes” (Angelo, 2019, s.120).

Dette skriver Angelo om hvorfor akkurat musikk er viktig i barnehagen. Det at barnet kan utforske det fiktive og være i sin egne fantasi verden ved hjelp av musikken er absolutt mulig, og kan gi opplevelsen av å mestre noe. Mestringsfølelsen er noe som for barna er veldig viktig å kjenne på, og føle at de mestrer noe. Og musikken blir en arena der barna kan være kreative sammen, og skape samspill og samhold med hverandre. Derfor er musikk en viktig del av barnehagen, og noe som hjelper barn som er litt utenfor, med å komme seg inn i et samhold via musikken. Angelo skriver også videre om at musikken i barnehagen ikke har gitte kompetansemål og kriterier for hva som skal gjøres, som gjør at det er frie rammer rundt, og den blir da ikke like styrt som andre aktiviteter og temaer kan bli. Dette gjør at barna får egen kreativ utfoldelse til å uttrykke seg via musikk som de vil. Og ut fra barns perspektiv liker de at de får utfolde seg og ha frie rammer under aktiviteter, ut i fra samtalen med barna ble dette spørsmålet stilt “Kan du fortelle meg om når dere spiller musikk i barnehagen?”. Av det fikk jeg svaret:

“Da synger vi litt forskjellig, vi har lapper der vi kan velge hvilken sang vi vil synge til maten. Det er skipperen, ormen den lange, en undulat og pulverheksa. Det er gøy at vi barna får bestemme hva vi vil synge.”

Informant B2

Her beskriver et av barna at de til maten får velge hvilken sang de vil synge, og at han synes at det er veldig gøy å få velge hvilken sang de skal synge. Og her har de også flere valg av sanger som de kan synge, som er med på å øke sangrepertoaret til barna noe som Sæther (2019, s.102) skriver om. Han mener det er viktig at de får utviklet sitt sangrepertoar i barnehagen for å skape lek sammen med de andre barna, og skape samspill via den sangen som de sammen kan, dette er noe som også barna snakket om under samtalen jeg hadde med de. Under samtalen utviklet seg en dialog mellom to barn angående temaet hard rock. Jeg stilte spørsmålet “Kan dere fortelle meg om hva slags musikk du liker?”

Informant B2- Hard rock, det bruker de kule rockerne. Det er høyt, jeg hører det ganske godt. De synger mega høyt.

Informant B1- Ja hard rock er mega bra, det liker jeg også, de spiller sånn hardt. Også liker jeg også spider man musikken. Vi hørte det i barnehagen en gang.

Informant B2: Ja det var veldig gøy da vi hørte det på Smartboarden.

Her oppstår det en dialog mellom de to barna som er inne med meg og har samtalen, der de diskuterer rundt hvilken musikk de liker, og finner ut at de begge liker den samme musikken. De mimrer deretter tilbake til en gang der de hørte akkurat den musikken de liker i barnehagen, dette er et eksempel på dette med at musikk skaper et samhold mellom barna, der de kan de samme sangene og kan relatere til hverandre, og til sanger de har sunget sammen i barnehagen. Så fra et barns perspektiv skaper det et samhold og en følelse av vennskap når man kan de samme sangene, og dette er hva musikk kan tilbringe i barnehagehverdagen, og hvorfor musikken er en del av barnehagen. I rammeplanen (Kunnskapsdepartementet, 2017, s.52) står det også at barnehagen skal legge til rette for samhørighet og kreativitet, ved at barna får være sammen og oppleve kunstneriske uttrykk sammen. Dette er noe som blir fulgt

her, og som barna benytter til å skape et godt samhold sammen med hverandre som sagt i denne dialogen.

5.0 Konklusjon og oppsummering

Gjennomføringen av denne bacheloroppgaven er noe som både har vært tidskrevende, mens også veldig lærerikt og interessant å skrive om. Det har vært små problemer underveis ved at de ansatte i barnehagen hadde lite tid til å bli intervjuet, men det ble en løsning til slutt. Det har også vært veldig interessant å sett alt fra barns perspektiv, og denne samtalen med barna er noe som jeg har lært mye av, og som jeg vil ta med meg videre som barnehagelærer.

Ettersom alt til slutt fikk en løsning så har jeg gjennom denne prosessen fått et innblikk i hvordan en barnehage legger til rette for musikk i barnehagen, og jeg har samtidig fått et innblikk fra barnets perspektiv på hvordan de synes musikken er i barnehagen, og hva de eventuelt kunne likt det hadde vært mer av. Problemstillingen min var “Hvordan kan man legge til rette for musikk ut i fra barns perspektiv?”. Her har jeg da valgt å gå mer innpå det barna svart for å komme frem til en konklusjon på hvordan man legger best til rette ut i fra barns perspektiv, men også sammenlignet det barna sier med det de ansatte sier, for å få se to sider av samme sak.

I mine intervjuer og samtaler med både ansatt og barn, så har jeg fått en del funn, og ut i fra disse funnene virker det som at barnehagen her er veldig stilt inn på at barna skal ha en mening, og være med på å medvirke i barnehagehverdagen. De skal ha valg på hva de vil gjøre, og ikke bli tvunget til noe de ikke vil være med på. Dette er noe som det virker som barna også setter pris på. Så helhetsinntrykket mitt av barnehagen er at de jobber spesielt godt

med dette, noe som etter min tolkning kunne blitt jobbet mer med, er å få musikken en som en mer sentral del av hverdagen, og da spesielt instrumentbruk.

Ut av mine funn tolker jeg da både fra ansatte og barna at instrumentene ikke ofte er fremme, og er noe som ofte blir prioritert vekk, noe som barnehagen har en grunn for, altså at det ofte blir støy og unødvendig tull, men barna har et sterkt ønske om å bruke flere instrumenter oftere. Jeg har da valgt å gå inn på hvorfor instrument og musikk er en viktig del av hverdagen i barnehagen, og hva barna får ut av det, som for eksempel samspill og samhold. Samspill og samhold var også noe som ut fra min tolkning er noe som barna setter pris på, og de skaper spontane musikalske uttrykk fra sanger som de alle kan, og det virker som barnehagen spiller av en del musikk via høyttaler som gjør at alle barna har et likt sangrepertoar, og det skaper et sterkt samhold mellom de. Barna snakket også en del om voksne som ikke var aktive i samspillet eller samlingsstundene i barnehagen, noe som flere voksne kan ta til seg, og kanskje jobbe enda mer med for å skape en så bra opplevelse for barna som mulig.

Så det er en del viktige ting man må tenke over når man skal legge til rette for musikk i barnehagen, og jeg får en opplevelse at denne barnehagen har lagt opp til musikk på en så god måte som de kan, og har bevisste valg på hvorfor de gjør som de gjør, noe som gjør det troverdig og spennende å få informasjon om. Men at de etterhvert kan høre på noen ønsker fra barna, det er tydelig at barna har en del ønsker på hvordan musikken skal bidra inn i barnehagen, slik at barnets perspektiv blir enda mer satt på spissen. Jeg kunne nok også fått enda mer ut av denne oppgaven, om jeg for eksempel hadde dratt og intervjuet flere barnehager om samme tema, for å se hvordan de ulike barnehagene hadde jobbet med det, men jeg valgte istedet å fokusere på barna, og hadde lange og lærerike samtaler med de, noe som var utrolig givende for meg i denne prosessen.

6.0 Referanseliste

Angelo, E (2019). Kap.5 Hvorfor musikk? I Sæther, M & Angelo, E. *Barnet og musikken: Innføring i musikkpedagogikk for barnehagelærerstudenter*. (3.utg.). Universitetsforlaget.

Bergsland, M. D. & Jæger, H. (2014). Kap.3 Bacheloroppgaven. I M. D. Bergsland (red.) & H. Jæger *Bacheloroppgaven i barnehagelærerutdanningen*. Cappelen Damm.

Bæverfjord, H & Torgersen, J. K (2019). Kap.10 Musikk i barnehagen. I Frønes, M & Glaser, V. *Praksisbok for barnehagelærerstudenten*. (1.utg.). Universitetsforlaget.

Eide, J. E & Winger, N. (2011). *Fra barns synsvinkel. Intervju med barn – metodiske og etiske refleksjoner*. (5.utg.). Cappelen Akademisk Forlag.

Hanken, I. M & Johansen, G. (2021). *Musikk-undervisningens didaktikk*. (3.utg.). Cappelen Damm Akademisk.

Heger, E (2018). Hva er barns medvirkning?. Barnehage. <https://www.barnehage.no/barns-medvirkning-barnehetenett-blogg/hva-er-barns-medvirkning/128873>

Kristiansen, T (2019). Kap.3 Medvirkning i barnehagen. I Frønes, M & Glaser, V. *Praksisbok for barnehagelærerstudenten*. (1.utg.). Universitetsforlaget.

Kulset, N. B (2021). *Din musikalske kapital*. (2.utg.). Universitetsforlaget

Kvale, S & Brinkmann, S (2015). *Det kvalitative forskningsintervju*. (3.utg.). Gyldendal Akadameisk.

Kunnskapsdepartementet (2017). *Rammeplan for barnehagen: innhold og oppgaver*. Pedlex

Ruud, E (2018). *Musikk og identitet*. (2.utg.) Universitetsforlaget.

Sæther, M (2019). Kap.1 Hva er musikk? I Sæther, M & Angelo, E. *Barnet og musikken: Innføring i musikkpedagogikk for barnehagelærerstudenter*. (3.utg.). Universitetsforlaget.

Sæther, M (2019). Kap.4 Det skapende barnet. I Sæther, M & Angelo, E. *Barnet og musikken: Innføring i musikkpedagogikk for barnehagelærerstudenter*. (3.utg.). Universitetsforlaget.

7.0 Vedlegg

7.1 Intervjuguide for barna

Intervjuguide barn

1. Kan du fortelle meg om hva slags musikk du liker?
2. Hvilken favorittsang har du?
3. Kan du fortelle meg om når dere spiller musikk i barnehagen?
4. Kan du fortelle meg hva gjør du når du hører musikk?
5. Hva gjør de voksne når dere hører på musikk?
6. Når hører dere på musikk i barnehagen?
7. Hva slags musikk høre dere på i barnehagen?
8. Kan du fortelle meg om musikken dere hører hjemme?
9. Kan dere si noe om hvilke instrumenter dere bruker i barnehagen?

7.2 Intervjuguide ansatte

Intervjuguide Ansatte

1. Hvordan legger dere til rette for musikk i barnehagen?
2. På hvilken måte har barna et ønske for musikk i barnehagen?
3. Hva gjør dere for at barna deltar i samlingsstunder med musikk?
4. Hva slags musikk liker barna?
5. Er det noe spesiell musikk dere bruker med barna?
6. Har dere voksne som er ekstra glad i musikk, og som legger til rette for en del musikksamlinger med barna?
7. På hvilken måte blir instrumenter brukt i deres hverdag i barnehagen?
8. Hvilke instrumenter har dere i barnehagen, og har barna tilgang til disse?
9. Kunne dere tenkt flere instrumenter i barnehagen, eventuelt hvilke?

7.3 Samtykkeskjema Barn

DronningMaudsMinne
HØGSKOLE FOR BARNEHAGELÆRERUTDANNING

Vil du delta i bachelorprosjektet

«[Barns tanker om musikk i barnehagen]»?

Dette er et spørsmål til deg å delta i et bachelorprosjekt hvor formålet er å finne ut mere om barns tanker rundt musikk i barnehagen, og bruk av musikk i barnehagen. I dette skrivet gir jeg deg informasjon om målene for prosjektet og hva deltakelse vil innebære for barnet ditt.

Formål

Formålet ved dette prosjektet er å finne ut hva barn tenker om musikk i barnehagen, og hva de opplever rundt bruk av musikk, Jeg vil også finne ut mere om hvordan musikk brukes i barnehagen, og hvordan det blir tilrettelagt i barnehagehverdagen.

Hvem er ansvarlig for forskningsprosjektet?

Dronning Mauds Minne Høgskole for barnehagelærerutdanning er ansvarlig for prosjektet.

Hva innebærer det for ditt barn å delta?

Om du samtykker til deltakelsen vil ha jeg en samtale med ditt barn om musikk i barnehagen og musikk i hverdagen deres generelt. Jeg ønsker å snakke med to og to barn sammen, og forsøke å finne ut av deres tanker rundt musikk. Jeg vil spørre barna om de ønsker å snakke med meg om musikk, og de får selv bestemme om de ønsker å delta. Alle data anonymiseres ved nedskrivning, jeg benytter ikke lydopptaker. I bacheloroppgaven vil hverken navn barn på barnehage eller barna bli offentliggjort.

Det er frivillig å delta

Det er frivillig å delta i prosjektet. Hvis du velger å delta, kan du når som helst trekke ditt samtykke fram til prosjektets slutt, uten å oppgi noen grunn.

Hvordan vi oppbevarer og bruker dine opplysninger

Jeg vil bare bruke opplysningene om deg til formålene jeg har fortalt om i dette skrevet. Jeg behandler opplysningene konfidensielt og alle navn anonymiseres.

Prosjektet skal avsluttes 29.04.2022.

Med vennlig hilsen

Markus Valsø

Prosjektansvarlig

Student

(Veileder)

Johanne Rimul

Markus Valsø

Aimee Kaspersen

Samtykkeerklæring

Jeg har mottatt og forstått informasjon om prosjektet «barns tanker om musikk i barnehagen». Jeg samtykker til:

- At mitt barn deltar i samtale/intervju om musikk i barnehagen

Dato:

Siden prosjektet ikke er behandlet av NSD, kan jeg ikke innhente din underskrift. Samtykket blir derfor gitt ved at du krysser av i boksen ovenfor.

7.4 Samtykkeskjema Ansatte

DronningMaudsMinne

HØGSKOLE FOR BARNEHAGELÆRERUTDANNING

Vil du delta i bachelorprosjektet

«*[Barns tanker om musikk i barnehagen]*»?

Dette er et spørsmål til deg om å delta i et bachelorprosjekt hvor formålet er å finne ut mere om barns tanker rundt musikk i barnehagen. I dette skrivet gir jeg deg informasjon om målene for prosjektet og hva deltakelse vil innebære for deg.

Formål

Formålet ved dette prosjektet er å finne ut hva barn tenker om musikk i barnehagen, og hva de opplever rundt bruk av musikk. Jeg vil også finne ut mere om hvordan musikk brukes i barnehagen, og hvordan det blir tilrettelagt i barnehagehverdagen.

Hvem er ansvarlig for forskningsprosjektet?

Dronning Mauds Minne Høgskole for barnehagelærerutdanning er ansvarlig for prosjektet.

Hva innebærer det for deg å delta?

Om du samtykker til deltakelsen vil jeg ha en samtale med deg om hvordan dere bruker musikk i barnehagehverdagen. Der ønsker jeg også å snakke litt om barnas forhold til musikk og hvordan dere ser på dem og deres interesse rundt musikk. Alle data anonymiseres ved nedskrivning, jeg benytter ikke lydopptaker. I bacheloroppgaven vil hverken navn barn på barnehage eller barna bli offentliggjort.

Det er frivillig å delta

Det er frivillig å delta i prosjektet. Hvis du velger å delta, kan du når som helst trekke ditt samtykke fram til prosjektets slutt, uten å oppgi noen grunn.

Hvordan vi oppbevarer og bruker dine opplysninger

Jeg vil bare bruke opplysningene om deg til formålene jeg har fortalt om i dette skrevet. Jeg behandler opplysningene konfidensielt og alle navn anonymiseres.

Prosjektet skal avsluttes 29.04.2022.

Med vennlig hilsen

Markus Valsø

Prosjektansvarlig
(Veileder)

Johanne Rimul

Aimee Kaspersen

Student

Markus Valsø

Samtykkeerklæring

Jeg har mottatt og forstått informasjon om prosjektet «barns tanker om musikk i barnehagen». Jeg samtykker til:

å delta i intervju

Dato:

Siden prosjektet ikke er behandlet av NSD, kan jeg ikke innhente din underskrift. Samtykket blir derfor gitt ved at du krysser av i boksen ovenfor.

